

Государственное автономное профессиональное
образовательное учреждение
«Мамадышский политехнический колледж»

«УТВЕРЖДАЮ»
Зам.директора по ТО
Файзреева В.В.
«26» августа 2021г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по дисциплине
ОГСЭ.06 Татарский язык в профессиональной деятельности
для специальности
43.02.15 Поварское и кондитерское дело

2021

Рабочая программа учебной дисциплины ОГСЭ.06 Татарский язык в профессиональной деятельности общегуманитарного и социально-экономического цикла разработана в соответствии с вариативной составляющей части Федерального государственного образовательного стандарта среднего профессионального образования по специальности 43.02.15 Поварское и кондитерское дело

Обсуждена и одобрена на заседании цикловой методической комиссии общегуманитарных и социально-экономических дисциплин

Разработала преподаватель:

Р.Н.Кашапова

Протокол № 1
«26» август 2021г.

Председатель ГЦК
Л.В.Ямалиева

Эчтәлек

- 1. Уку фәненең әш программы паспорты.**
- 2. Уку фәненең тематик планы.**
- 3. Уку фәненең эчтәлеге.**
- 4. Уку фәнен тормышка ашыру шартлары.**
- 5. Уку фәнен үзләштерүне тикшерү һәм бәяләү.**

1. Уку фәненең әш программы паспорты

Татар төле һөнәри эшчәнлектә фәне буенча әш программы ППССЗ буенча 43.02.15. Пешекче һәм кондитерлык әш белгечлеге һөнәри белем бирудың төп өлеше булып тора.

1.1. Татар төле һөнәри эшчәнлектә фәне буенча программа төзелеше:

Һөнәри белем бируды “Мамадыш политехник көллияте” дәүләт автономияле мәгариф учрежденисендә татар төле һөнәри эшчәнлектә фәнен уқыту программының 3 бүлектән тора: әш программының паспорты, төп әчтәлек, укучыларның әзерлек дәрәжәсенә таләпләр.

1.2. Фәннең максаты һәм бурычлары:

- төп максатлар:

студентларда туган телебезгә кызыксыну тәрбияләү;
-телдән һәм язма формада стиль үзенчәлекләрен саклап сөйләм төзү очен тел чараларын сайлап алу күнекмәләре булдыру;
-телгә зәвык тәрбияләү, презентацияләр ясау, (аларны яклау)

- бурычлар :

-студентларны үз һөнәренә кагылышлы эшчәнлектә аралашырга өйрәтү, төрле стильдәге текстларны өйрәнү һәм чагыштыру күнекмәләре булдыру;
-мөстәкыйль рәвештә текстка фәнни анализ ясау күнекмәләре булдыру;
- студентларның үз сөйләме очен фактик һәм тел материалын сайлый белергә өйрәнүе;
-дөрес яза һәм аралаша белү;
-сөйләм стильтарын тел-сурәтләү чараларына карап аера белү;
-текстны редакцияләү, аралашу культурасы тәрбияләү.

1.4. Белем дәрәжәсе таләпләре:

Укучылар үзләштерергә тиешле белем – күнекмәләр:

1. Йөнәри эшчәнлек өчен татар телендә сүзлек составын баству. Лексикография буенча тулы мәгълүмат бирә белү.
2. Сүз төzelеше, сүз ясалышы, күшымчалар турындагы белемнәрне ныгыту.
3. Сүз төркемнәре. Синтаксис буенча тулы мәгълүмат алу.
4. Язу тарихын тирән белү.
5. Йөнәри эшчәнлектә татар телендә иркен аралаша алуга ирешү.

Сөйләм қультурасына таләпләр:

1. Орфография, орфоэпия нормаларын үзләштерү
2. Төрле сүзлекләрдән файдалану күнекмәләрен булдыру.
3. Сөйләмдә сүз төркемнәрен дөрес һәм урынлы файдалану, төгәл итеп сөйләшә алу
4. Сүз ясалышын, төzelешен белү, сүзтезмәләрне сөйләмдә дөрес, камил куллана белү.
5. Орфографик принциплар һәм аларның нормаларын белү.
6. Стилистика һәм сөйләм қультурасы нормаларын төгәл белү.
7. Пунктуация кагыйдәләреннән дөрес файдалану.
8. Сөйләм эшчәнлеге буенча тулы мәгълүматлы булу.

2. УКУ ФӘНЕНЕҢ СТРУКТУРАСЫ ҺӘМ ЭЧТӘЛЕГЕ

2.1 Уку фәненең күләме һәм төрләре

Укыту эшләре төре	Сәгать саны
Укытучы белән берлектә эшләү	36
Үзлектән эшләр	2
Укыту программысы күләме	36
шул исәптән:	
Теоретик белем бирү	23
Лаборатор эшләр	0
практик эшләр	6
Курс эшләре	0
Тикшерү эшләре	5
Йомгаклау аттестациясе – д/ зачет	

2.Үку фәненең әттәлеге

Бүле кләр	Үкыту материалының әттәлеге	Үткәрел гән вакыты (сәг.)	Үзләшт еру дәрәжәс е
1	2	3	4
1 бүлек	Кереш. Татар теле һөнәри эшчәнлектә . Икетеллелек. Дөньядагы телләр һәм аларны төркемләү. Татарлар яши торган төбәкләр. Тел – шартлы билгеләр системасы.	4	
2 бүлек	Тел һәм сөйләм.	7	
	Татар әдәби теленең функциональ стильтәре. Сөйләм стилем.Фәнни стиль.Эш кәгазыләре стилем. Публицистик стиль.Әдәби стиль.Һөнәр сайлау – жаваплы эш. Эшче һөнәрләренең ил күләмендә тоткан урыны. Пешекче һәм кондитерлык эше белгечлеге. Кондитер ризыклары төрләре. Аларны әзерләү рецептлары. Тормышта рекламаның роле.	6	2
	Тикшерү эше: Татар халқында киң тараган ризык төрләре, әзерләү ысууллары (презентация ясарга)	1	
3 бүлек	Лексика һәм фразеология.	9	
	Образлы , предметлы сурәтләу чарапары. Синонимнар. Антонимнар. Сүзнең күп мәгънәлелеге, омонимнар. Гади сөйләм сүзләре һәм диалектлар. Пешекче һәм кондитерлык хезмәте лексикасы. Үзегезнең жәй коне эшләп караганығыз бармы? Ризык төрләре. Аны син үзен әзерли аласыңмы? Бу эштә син кемнәргә таянасың?	4	2
	Үзлектән эш: Аш - су өлкәсендә (ашханәләрдә, рестораннарда) эшләүчеләр нинди булырга тиеш? Тел чарапары ярдәмендә аларның образын тасвирлау.	2	
	Практик дәрес: Белгечлек сайлаганда сиңа кем ярдәм итте. Аш – су өлкәсенә караган фразеологик берәмлекләр. Аларны куллану.Дәрес итеп язу, әйтү.	2	
	Тикшерү эше. Ижади эш: Берәр әдәби әсәрдән үз һөнәренә кагылышлы текстны сайлап алырга, тексттагы образлы сурәтләү чарапарын табарга	1	
4	Пешекче һәм кондитерлык эше белгечлеге	8	

бүлек			
	<p>Исемнәр һәм аларның қулланылыши. Ризық төрләре, аларны әзерләү. Ризық төрләрен дөрес әйтү, язу.</p> <p>Саннар һәм аларның қулланылыши. Төрле елларда чыккан аш – су приборлары. Заманча һөнәрләр. Бәхетсезлеккә очраган кешегә табиб килгәнче беренче ярдәм күрсәтү. Тәржемә эшләре.</p> <p>Сыйфатлар һәм аларның қулланылыши. Аш-су өлкәсендә эшләүчеләр нинди сыйфатларга ия булырга тиеш.</p> <p>Алмашлыклар һәм аларның қулланылыши. Аш-су осталының эш урынын оештыруга таләпләр. Энием – үрнәк.</p> <p>Рәвешләр һәм аларның қулланылыши.</p> <p>Фигыль, фигыль формалары һәм аларның қулланылыши. Ризық исемнәрен дөрес итеп әйтү, язу күнекмәләре.</p>	5	2
	Практик дәрес: Тәржемә эшләре. Ризық исемнәрен дөрес итеп әйтү, язу күнекмәләре.	2	
	Тикшерү әше: Саннар қулланып үзегезнең көндәлек режимыгыз турында инша язарга.	1	
5 бүлек	Сөйләм культурасы һәм стилистика. Тәржемә эшләре. Текстлар өстенде эш	8	
	Аш-су өлкәсендә эшләгән галимнәр һәм аларның хезмәтләре. Яңа һөнәрләр. Акыл күпкә житкерер, һөнәр күккә житкерер. Үзегез дәрестә ясаган ризыklарның рецептларын тәржемә итү, китапчык ясау.	4	2
	Практик дәрес: Үз белеменде син ничек күтәрәсөн? Кулинарлар дәреслеге буенча тәржемә эшләре.	2	
	Тикшерү әше: тәржемә итү күнегүләрен эшләү	1	
	Аттестация әше: д/зачет.	1	
	Барысы	36	

4.Уку фәнен тормышка ашыру шартлары

4.1. Минималь материал – техник тәэмин ителешкә таләпләр.

Фән программасы тормышка ашыру кабинет булуны таләп итә: тел белеме кабинеты.

Уку кабинетының жаһазлары: язу тактасы, килем шкафы, китап шкафы, өстәл (укучылар очен), өстәл (укытучылар очен), урындыклар.

Технические средства обучения:

№ п\п	Наименование ТСО	Марка	Инв. №
1.	Ноутбук портативный ПЭВМ	RAYbook Bi1010 ICL	222101045654
2.	Программно – аппаратный комплекс	RAY S222Mi	222101043067
3.	Доска интерактивная	TruBoard R3-1000	222101045755
4.	Проектор стационарный потолочное крепление	ViewSonic PA503S	222101045756
5.	Беспроводная точка доступа	Cisco AIR – AP 18321 – RK9 (Нидерланды)	0000003845

4.2.Уқытуның информацион тәэмин ителеше

Төп чыганаклар:

1. Татар теле һәм әдәбияты — Википедия ru.wikipedia.org/wiki/Татар_теле
2. Казан шәһәре администрациясенең рәсми сайты Week-end в Казани. tatarlar.ru/rubriki/tatresources.html
3. Мин татарча сөйләшәм www.proshkolu.ru
4. Tatar.com.ru: татар теле.

Кулланылган әдәбият.

Төп исемлек:

1. Татар теле: рус телендә урта гомуми белем бирү оешмалары очен уку әсбабы (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар очен) 10 нчы с-ф ./ Р.К.Сәгъдиева; Казан: “Мәгариф – Вакыт” нәшр., 2017.-167 б.

2. 1. Татар теле: рус телендә урта гомуми белем бирү оешмалары өчен уку өсбабы (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) 11 нчы с-ф,/ Р.К.Сәгъдиева; Казан: “Мәгариф – Вакыт” нәшр., 2017.-167 б.

Өстәмә исемлек:

1. Р.С.Абдуллина, Г.М.Шәйхиева, Татар теле, дәреслек, 10 кл., Казан, Мәгариф нәшрияты, 2006 .
2. Сафиуллина Ф.С.,К.С.Фәтхуллова Татарский язык ,дәреслек 10 кл.(рус телле балалар өчен), Казан, Мәгариф нәшрияты, 2005 .
- 3.Рұзәл Юсупов Тәржемә һәм сөйләм культурасы,Казан,Татарстан китап нәшрияты,2008.

5. Фәнне үзләштерүнөң нәтижәсен тикшерү һәм бәяләү

Үкыту нәтижәсе (белергә, эшләргә тиеш)	Үку нәтижәләрен тикшерү һәм бәяләү формалары һәм алымнары
<p>Үкучыларның үзләштерергә тиешле белем – күнекмәләре:</p> <p>2. Татар теленең сүзлек составын белү. Лексикография буенча тұлы мәгълұмат бирә белү.</p> <p>3. Сүз төзелеше, сүз ясалышы, күшымчалар турындагы белемнәрне нығыту.</p> <p>4. Сүз төркемнәре. Синтаксис буенча тұлы мәгълұмат алу.</p> <p>5. Язу тарихын тиражтаң белү.</p> <p>Сөйләм әшчәнлегенә таләпләр:</p> <p>2. Төрле сүзлекләрдән файдалану күнекмәләрен булдыру.</p> <p>3. Сөйләмдә сүз төркемнәреннән дөрес һәм урынлы файдалану, төгәл итеп анализлау</p> <p>6. Орфографик принциплар һәм аларның нормаларын белү.</p> <p>7. Стилистика һәм сөйләм культурасы нормаларын төгәл белү.</p> <p>8. Пунктуация кагыйдәләреннән дөрес файдалану.</p> <p>9. Сөйләм әшчәнлеге буенча тұлы мәгълұматты булу.</p>	<p>тикшерү очен төзелгән тестларны чишү; реферат; инша; сорауларга жарап бирү; тәржемә итү күнегүләре әшләү</p>